

Velja v Ljubljani in
po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . „ 120—
četrt leta . . . „ 60—
a mesec . . . „ 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . „ 200—
četrt leta . . . „ 100—
a mesec . . . „ 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . . 4 dolarja
polletno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Regent med narodom. Triumfalen pohod po Gorenjski.

Naša Gorenjska je doživela več-
raj enega svojih najlepših dni. Po-
zdravljala je mladega jugoslovans-
skega vladarja, tako kakor še nikdar
nikogar. Vsa se je odela v praznično
odejo od St. Vida pa daleč gori do
Jesenice in Tržiča. Vsaka hiša ob ce-
sti je bila okrašena, če z drugim ne,
vsaj s cvetjem in zelenjem. Raz cer-
kvenih zvonikov daleč naokoli, vi-
soko gori na griča in hribe, so vi-
hrale zastave in oznanjale veselo no-
vico, da prihaja osvoboditelj in za-
ščitnik. Čela nad stotokilometerska
pot je bila kakor en sam slavnosten
drevored. Vsaka vasica je imela svoj
slavciok, povsod so stali ponosni
mlaji, visoko k nebu kipeči, simbol
neugnanega veselja in navdušenja.
Na mnogih mestih so bili kar celi po
sto in več metrov dolgi špalirji iz
ulajev in slavciokov.

In kar je glavno: Ljudje, ljudje.
Ne bi mislil, da je med Gorenjci, temi
trdnimi korenjaki, mogoče toliko odu-
ševljenja. Ne samo otroci, to je samo-
posebi umevno po tem, kar smo do-
živeli v Ljubljani, tudi odrasli, kmet-
je in kmetice, dekleta in fantje so
bili kakor v ekstazi. Vse življenje je
imelo slavnosten značaj. Dopoldne
je bilo še mnogo ljudi na polju, po-
poldne skoraj nobenega, vse je hi-
telo domu, na ceste, da še enkrat
pozdravi svojega Aleksandra.

Res, cela pot je pokazala, da je
Aleksander že naš, popolnoma naš.
Če pomislimo, da se gotovi krogi
dolgo dolgo časa niso mogli spriz-
niti s Karagjorgjeviči, če pomislimo
na zlodejsko zastupljanje našega
ljudstva s strani avstrijske vlade
med vojno — potem bomo tega po-
java tem bolj veseli. Jugoslavija je
prišla ljudem v meso in kri; nihče
jim je ne izruje več. In njen pred-
stavitelj, kraljevič Aleksander, je pri-
dobil sedaj še zadnje omahljivce.

Gorenjska je občutila na lastni
koži, kaj je tuja soldateska, ko so
razgrajali, kradli in ropali po naših
lepih vaseh madžarski in nemški di-
jaki. Ve še od takrat, kaj je tuja go-
spoda. Bržčas ravno vsled tega je
zdaj tem oduševljenejšo pozdravljala
njega, ki jo s svojo junaško ar-
mado za vedno rešil tujega gospod-
stva.

IZ LJUBLJANE DO KRANJA.

Dobre pol ure pred napovedanim ča-
som, se je odpeljal regent s svojim sprem-

stvom izpred vladne palače. Impozantna ko-
lona skoro dvestih avtomobilov je zadr-
nela po Bleiweisovi cesti, tudi to pot kakor
vedno vliharno pozdravljana od ljudske mno-
žice, ki tvori skoro neprestan špalir od de-
želne palače proti Narodnemu domu. Šiška
se je vsa okinčala za regentov pohod. St.
Vid je bil v zastavi in zelenju, Sokoli in
Sokolice, Orli in Orlice, obojni naraščaj, ga-
silci, šolski otroci in množica drugega ljud-
stva — vse je vzklikalo, vriskalo, mahalo z
robc, klobuki, šopki, metalo cvetje v avto-
mobile. Regent je izstopil, poslušal pozdrav-
ne govore, se prijazno zahvalil, pa zopet na-
pred.

In tako je šlo skozi. Na vsakih par kilo-
metrov gruča ljudi s slavciokom; vsi so ho-
teli pozdraviti, vsi si ogledati vladarja iz
bližine. In ta je izstopil, kjer se je le dalo,
drugače pa pustil voziti prav počasi. In
deklice, male in velike, so ga obmetavale s
cvetjem, da so mu kmalu zasule ves voz.

KRANJ.

Streli iz malega topiča so naznanjali
gorjski metropoli, da prihaja pričakovani
kraljevič. Čeprav je prišel celo pol ure pre-
zgodaj, je bilo že vse v najlepšem redu. Me-
sto je bilo vse srčkano v svojem bujnem
krasu, trg proti cerkvi en sam velik cvet-
ličnjak živih cvetov; nepopisno pestra slika
narodnih noš, živih sokolskih in orlovskih
barv, svetlih obleke male dece, raznih unif-
orm. Špalir, ozek, tesen, v kakršnega bi si
kak Habshurčan nikdar ne upal, je bil ves
posut s cvetjem. Regent je šel peš po njem,
urnebesno pozdravljen, obkisan s cvetkami,
ves dobre volje sam. Po pozdravi ljudskih
zastopnikov iz mesta in okolice je imel na-
krat okrog sebe pet, šest brhkih kranjskih
deklet, pestrih v oblekah svojih prebalec, pa
šel z njimi po špalirju in se pomenkoval, ka-
kor da je na promenadi v Tivoli. Ogledal si
je cerkev, se pomudil par minut, pa zopet
ropot avtomobilov in naprej.

BLED.

Tudi med Kranjem in Radovljico je mo-
ral regent še parkrat izstopiti. Maklo, Pod-
brzeje in drugi kraji so kar tekmovali, kdo
se bo bolje postavil. Vse vzhicheno, povsod
ljubki malčki z zastavkami in svojimi ten-
klim, a tem bolj navdušenim »živci«, povsod
kopa ljudi, družstva z zastavami, slavcioki.
Odlikovala se je Radovljica. Dolg, globok
špalir iz meščanov, deklet in žena, pristnih
gorenj, Sokola in Orla, šole, gasilcev; se-
rija slavciokov, dolga vrsta drevoreda iz
mlajev. Regent je izstopil, se malo pogovo-
ril in se odpeljal dalje.

Onstran savskega mosta je čakal od-
delek sokolov na konjih, 60 konjčkov ali še

več. Obstopili so regentov voz in spremljali
tako svojega sokolskega brata na daljni poti
deloma v galopu, deloma v ostrem trabu.
Vrh klanca se je odprl nepopisno prizor:
ves drevored proti jezerni navzdol je bil na-
polnjen od tisočev ljudi. V prvih vrstah špa-
lira narodne noše, med njimi mnogo starih,
izredno zanimivih, za njimi globoke vrste
preprostega ljudstva od blizu in dobro, de-
set tisoč ljudi, morda še več. Pa zopet so-
kolska garda, brhke Sokolice, Orli, naraščaj,
gasilci. Pestra slika, kakor povsod, a še im-
pozantnejša. Oduševljenje je bilo nepopisno,
zlasti pa, ko se je regent vozil med vrsta-
mi Korošcev, ki so prihitali preko Karavank,
da vidijo in pozdravijo svojega kraljeviča.
Sedajnega že, ne še le bodočega. Plebscit
je zanje samo formalnega pomena; jezi jih
le to, da regent iz teh nemulih »mednarod-
nih ozirav«
še ne sme na Koroško. Pa so ga
zato na Bledu tem iskreneje pozdravljali.

Avtomobilska kolona se je peljala po
divni poti okrog jezera, regent vedno spre-
mljen od sokolske kavaladi. Ves zadržljn
je občudoval regent »otok bleški, kinč nebe-
škli in ves gorenjski raj. In ljudi vso pot
polno, da bi človek mislil, da so se zbrali
res vsi Gorenjci in Korošci do zadnjega.

Pred zdraviliščkim domom je regent iz-
stopil. Pozdravili so ga župani in drugi ljud-
ski zastopniki. Orli, gasilci in druge organi-
zacije so tvorili kordon, ali vsi Gorenjci, vse
Gorenjke bi radi videli svojega Aleksandra
in kordona v hipu ni bilo več. Vse se je
gnetlo okrog regenta, ki je dobrovoljno pre-
našal gnečo, doktor naposled niso obnovili
kordona, da je lahko nadaljeval pot do ho-
tela Malnerja, kjer je bil obed.

Po obedu je šel regent s celo družbo
na čolne. Nepopisno krasna je bila slika, ko
je plulo okrog sto čolnov in čolničev, vsi
divno okrašeni, proti otoku. Vseposod vsi-
kajno, petje, ukanje; šale in vzkliki so švi-
gali od čolna do čolna. Na velikem splavu
so prepevali pevci in pevke, vsi v narodnih
nošah.

Na stopnicah na otoku je čakala šol-
ska mladina iz vse okolice in iz Koroške. Iz
tisoč in tisoč mladih grli se je dvigal poz-
dravni živio do neba, morje zastavil in šop-
kov je migljalo po zraku. Šolski tambura-
ški zbori so svirali dobrodošlice.

V cerkvi je stopil regent k vrvi do
čudodelnega zvonca. Razložili so mu bili
njega moč. In regent je šel, prijel za vrv in
zvonil. Kaj je želel, kaj molil in prosil? Mi-
sli je pač na to, da je tako blizu naših mej,
ki pa niso prave. In prosil gotovo, da nam
usoda nakloni našo pravico.

Povratek je bil ravno tako slikovit in
vzvalen. Pri Petranu so vstopili vsi v avto-

mobile in se odpeljali med ponovnimi nepo-
pisnimi ovacijami.

PREKO TRŽIČA V LJUBLJANO.

Po krasni gorski poti ob vznožju Ka-
ravanških velikov se je pomikala kolona
proti Tržiču. V Begunjah in še parkrat je
regent izstopil, vso pot pa so se ponavljale
iskrene ovacije. V Tržiču je bil zopet krasen
sprejem. Glavni trg je bil tudi poln pestrega
živga cvetja mladine, deklet, fantov, mno-
žice ostalega prebivalstva. In zopet ena o-
duševljenja, isto slavnostno razpoloženje
kakor povsod. Peš je šel regent skozi cel
špalir od krasnega, z živimi kipi okrašenega
slavcioka.

Naposled si je ogledal regent še Kozil-
novo tovarno za črevlje se izredno zanimal
za njen stroj in nato predilnico. Po krasni
cesti se je vrnil na to preko Kranja v Ljub-
ljano, seveda še s par ovirami v obliki
zbranih množic, ki so ga hotele videti in
slišati, pa je moral izstopiti.

Malo po šestih se je vrnil prestolona-
slednik z vso družbo srečno v Ljubljano.

IMPOZANTNA VOJAŠKA PARADA

Včeraj zjutraj je regent nadziral
tukajšnjo garnizijo. Že ob zgodnjih
jutranjih urah, ko je Ljubljana še
valovala v napolnu in se je obetalo
lepo vreme kljub temu, da je bil po-
noči velik naliv, kateri je poplavljal
vse ljubljanske ulice tako, da so bile
še zjutraj ponekod velike luže in so
bile skoro vse ulice popolnoma iz-
prane brez sodelovanja cestnih po-
metačev ljubljanske občine, je kora-
kalo vojaštvo ljubljanske garnizije
na določena mesta od vladne palače
po Bleiweisovi cesti do Gosposvet-
ske in do izliva v Dunajsko cesto.
Na tem čestnem prostoru so zavzele
paradne pozicije naslednje vojaške
čete.

Na prehodu Nunske in Bleiweisov-
ve ceste so se postavili vsi nedode-
ljeni oficirji dravske divizije. Za temi
13 fanfaristov gardne konjenice in
nato gardna konjenica pešadijski
polk s štirimi bataljoni pod povelj-
stvom polkovnika Radivojeviča.
Gardi je sledila s svojo divizijsko
godbo dravska divizija s tu garnizu-
jočimi polki in sicer pehotni polk
št. 40, strojni oddelek ter artilerijski
polk, ki je zavzel položaj ob Dunaj-
ski cesti pri kavarni »Evropa«.

REGENT NA KONJU.

Točno ob 8. uri zjutraj je hornist
garde naznanil s trompeto »pozor!«,
da prihaja regent. Pred vladno pa-
lačo je regent zajahal krepkega rjav-
ca in začel jahati v vojni opremi
proti paradnim četam. Začula so se
krepka povelja in vse je mirno stalo
kot kraške skale. Na cestnih trotoar-
jih nahajajoče se občinstvo je na-

zdravljalo z iskrenimi vzkliki juna-
škemu poveljniku trdne in junaške
jugoslovanske armade. Regent je iz-
vedel v lahnem pohodu revijo čet.
Vsaki četi je nazdravil: »Pomози
bog, junaci!... In iz krepkih grli ju-
nakov mu je donel odgovor: »Bog Ti
pomogo!... Po končani reviji je
pred regentom ob navzočnosti gene-
ralitete, zastopnikov civilnih oblasti
defiliralo vse vojaštvo v najvzornej-
šem redu. Defilé je otvorila gardna
konjenica s 13 fanfaristi na čelu, ka-
terih fanfare so gromko odmevale po
prostoru pred »Slonom«, kjer se
je vršil defilé. Vse navzoče občins-
tvo je z veliko pažnjo občudovalo
gladko in lahno korakanje garde ter
primerjalo nekdanje avstrijske pa-
radne običaje. Parade se je udele-
žilo okoli 3000 mož. Splošno se je
opažala popolna vojna pripravljenost
čet, zlasti pa artilerije. Po končani
paradi se je regent odpeljal z avto-
mobilom na Gorenjsko.

REGENT-SOKOL.

Ljubljanski Sokol je včeraj re-
gentu priredil na športnem prostoru
»Ilirije«
pred državnim kolodvorom
v Šiški veličastno manifestacijo s
tem, da je ob regentovi navzočnosti
zvaljal proste — simbolične in pre-
cizne telovadne vaje. Že okoli pete
are popoldne so številne sokolske
čete v vzornih, discipliniranih vrstah
korakale ob zvokih fanfar na ome-
njeni športni prostor. Rane moške
in ženske vrste, vrste moške in žen-
ske dece so izvajale različne proste
simbolične vaje. Med izvajanjem se
je okoli 6. ure zvečer začel Ljub-
ljančanom še skoro znani dir avto-
mobila, s katerim se regent vozi po
Ljubljani. Vse številno gledalstvo
in ostali Sokoli so postali pozorni.
Sokol Verovšek je odšel s predse-
dnikom Sokolskega Saveza dr. Oraž-
mom k vhodu, da pozdravi vsem
vzljubljenega regenta. Ostali nete-
lovadci Sokoli so napravili špalir.
Čim se je regent prikazal na vhodu,
zaorile so navdušeno ovacije vsega
občinstva. Po iskrenem pozdravu
predsednika SZ dr. Oražma je re-
gent, nazdravljajoč Sokolom: »Zdra-
vo Sokoli!«, odšel na zanj odločeno,
z rdečo preprogo pregrnjeno tribu-
no. Divec se z velikim vzhvičenjem
izbornim vajam — Šumljeve moške
sokolske vrste na drugo, ploskajoč
z največjim zadovoljstvom vsem iz-
vajanjem ženske vrste, moške in žen-
ske dece, občudujoč zlasti So-
kole-malčke je regent po trideset-
urni prisotnosti zapustil športni pro-
stor, zatrujoč, da je bilo vse pre-
cizno in perfektno ter obetajoč ved-
no naklonjenost Sokolstvu.

Petar Mrkonjić.

Čika Pera jaše konja bela
za njim ide Amerika cela.

Kralj Peter nima za seboj brez
skrbnih dni, kakor so jih poznali Lju-
bljančani Habshurgovci, ki so imeli
smisel samo za ženske in lov. Rojen
1845. v Beogradu je preživel prvih
10 let svojega življenja v rodnem
mestu, kjer je posejal šolo z otroci
ustalih Beogradjanov. Pozneje je na-
pustil študije v Zenevi in Parizu. In
1864 je stopil v francosko sant cyr-
sko vojaško šolo. Vojne nauke je po-
zneje nadaljeval še v Metz.

Kmalu potem, ko je dovršil vojaš-
ko šolo v Metz, je izbruhnila fran-
cosko-pruska vojna. Peter se je ob
tej priložnosti javil kot dobrovoljec
v francosko armado. V njej se je bo-
jeval precej časa kot oficir; pri ne-
kem spopadu pa bi bil kmalu prišel
v nemško ujetništvo. Da se izogne
tej sramoti, je skočil v reko Loire,
ter srednjo priplaval na drugi breg.
To se je zgodilo v največji zimi, in
Peter si je v mrzli vodi nakopal stra-
šen revmatizem, od katerega trpi še
danes. Za junaško dejanje, s katerim
se je rešil ujetništva, so ga Francozi
pozneje odlikovali z redom častne
legije.

Za časa Peterovega bivanja v Fran-
ciji so se godili v Srbiji čudne reči.
L. 1868. je bil Petrov oče, Aleksander
Karagjorgjević, prisiljen, da se odpo-

ve prestolu v korist dinastiji Obre-
novičev. Karagjorgjevići so se mo-
rali umakniti iz Srbije. Ali štiri leta
po francosko-pruski vojni se je na
Balkanu pojavil nov vihar. Tlačena
raja se je uprla Turkom v Bosni in
Hercegovini. Peter Karagjorgjević ni
mogel mirno gledati, kaj se godi na
Balkanu. Proti volji svojega očeta je
na lastne stroške zbral četo dobro-
voljcev, s katero se je prebil v seve-
rozapadno Bosno (Bosansko krajino).
Tam se je naselil v Orahovcu, od-
koder je pod imenom Petra Mr-
konjića napadal Turke. Iz Bosan-
ske krajine je pisal pismo tedanjemu
knezu Srbije Milanu Obrenoviću. V
njem je prosil srbskega kneza, naj
pozabi na dinastični proces, in naj
se posveti borbi zoper Turke v Bosni
in Hercegovini. Milan Obrenović pa
je mesto odgovora na pismo poslal
iz Beograda podkupljenca, kateremu
je naročil, naj Petra ubije. To se mu
sicer ni posrečilo, vendar pa je z
veščimi spletkami dosegel, da je mo-
ral naposled Peter opustiti borbo za
osvobodjenje srbskega naroda v
Bosni.

Nato se je Peter podal v Črno-
goro, kjer se je poročil s hčerjo
črnogorskega kneza Nikole Petrovi-
ća, knežinja Zorko, materjo presto-
lonaslednika Aleksandra. L. 1900. mu
je žena umrla, nakar se je Peter po-
dal v Švico, kjer je poslej živel v
priganstvu do l. 1903.

Po smrtni katastrofi kralja Alek-

sandra in kraljice Drage so Srbi po-
nudili vladarski prestol Petru. Ta pa
je izjavil, da je pripravljen sprejeti
krono samo pod pogojem, če ga za
to enoglasno določi narodna skup-
ščina, in če ga kot srbskega kralja
potrdijo druge države. Do časa, ko
se je to zgodilo (2. junija 1903.), je
ostal v Zenevi. Se je ko ga je o volji
naroda obvestila deputacija narodne
skupščine, se je podal v Beograd,
kamor je dospel 11. junija 1903. V
Beogradu so ga poleg nebrojnega
števila naroda sprejeli tudi zastopniki
tujih držav, med njimi zastopnika
Rusije in Avstrije. V dvoru so ga
pričakovali člani nar. skupščine in
senata. Naslednjega dne (12. junija)
je Peter prisegel narodni skupščini
zvestobo.

Za vladanja kralja Petra se je Sr-
bija dvignila gospodarsko, kulturno
in narodnostno. Pod njegovo vlado
je dežela srečno prebila aneksijsko
krizo, s katero je hotela l. 1908. Av-
strija uničiti ugled male srbske dr-
žave pred celim svetom. Dajte se je
Srbiji posrečilo ustvariti na Balkanu
balkansko zvezo, ki je prva začela
vršiti delo, ki ga v sedanji ozkih
preostalih mejah Turčije vršijo za-
vezniki. Čistila je krščansko zemljo
od Turkov. V jeseni 1912. je Peter
podpisal ukaz o mobilizaciji. Napo-
vedal je Turčiji vojno. In Srbija je
kmalu dosegla na vojaškem polju ve-
like uspehe. Osvobodila je podjar-
meni narod izpod turškega jarma, na-

razila zatiralce raje pri Kumanovu,
zavzela Skoplje in razvila srbsko za-
stavo na Jadranu, v luki sv. Ivana
Meduanskega, v Lješiu in Draču.

Uspehi balkanske vojne so imeli
velik upliv na Jugoslovane v avstr-
ogorski monarhiji. Navdali so jih z
vero, da postane osvetitelj Kosova
kmalu kralj vseh Jugoslovancev.

Svetovna vojna ni našla kralja
Petra doma na kraljevem dvoru.
Zdravil se je v Vranjski banji. Odgo-
vorno dolžnost vladarja je zato iz-
ročil v roke mlademu Aleksandru.
Ko so se začele vojaške sovražnosti,
je odšel v Topolo. Toda niti tam ni
mogel vzdržati, ne da bi posejal vojs-
ko, ki se je borila za Beograd. Več-
krat je prišel v prestolnico, da bi se
na lastne oči prepričal, kako se godi
volakom in mestu. Junaka se je po-
kazal kralj Peter posebno za tragič-
nih dni umika srbske vojske. Dasi
bolan, se je nepretrgoma mudil pri
svojih četah. Spremljal jih je skozi
Albanijo, in ko je vojaštvo radi ne-
skončnih muk začelo postajati neje-
voljno, ga je Peter zbral okoli sebe
ter ga nagovoril:

„Deca moja! Tekom zadnjih dveh
let ste se junaško borili s Turki, Ar-
navi in Bolgari. Pridobili ste slavo
našemu imenu po celim svetu. Zma-
gali ste s srbskim orožjem, porazili
ste sovražnike. Sedaj se že dolgo
časa bijete z novim sovražnikom, ki
je močnejši in premetnejši od vseh
dosedanih. Njegova moč prekaša na-

šo silo za nekolikokrat. Trudni ste od
nadčloveških naporov, in se želite
vrniti domov k vašim ženam in otro-
kom, kljub temu, da potrebujete domo-
vina vaše obrambe. Prisegli ste do-
movini in sebi, da boste branili to
zemljo do zadnjega diha in zadnje
kaplje krvi. Toda kljub temu raz-
umem vas in vaše želje ter jih pri-
znamam za upravičene. Zato vas od-
vezujem prisege, oproščam vam vse,
in želim, da vam tudi Bog oprosti,
kar ste zagrešili. Pojte domov, če
hočete; pri tem vas ne sme nihče
zadrževati. Toda jaz, vaš kralj, osta-
jam s svojimi sinovoma tukaj na
fronti; če bo sovrag hotel osvojiti
Srbijo, jo bo osvojil samo preko mo-
jega in mojih sinov trupel.

Kralj je držal dano besedo. Za-
drževal je sovražnika trdovratno kot
se je dalo. Trdi so bili boji in hudi
napori, ki jih je morala prtrpeti srbs-
ka vojska na poti skozi Albanijo, v
svojem proganstvu na Krfu, na od-
moru v Italijo in drugod; toda vera v
moč jugoslovanstva in njegovo voljo
po edinstveni državi se je izpolnila
kmalu nato, in na koncu Golgate se
je zgodilo kakor poje narodna pesem
iz dni upanja in pričakovanja boljše
bodočnosti:

Čika Pera jaše konja bela
za njim ide Amerika cela.

Osnutek o izenačenju uradniških plač.

LDU Beograd, 27. juna. Izgotovljen je zakonski osnutek o državnih uradniških, da se jim zenači uradniška plača v vsej kraljevini. Komisija, ki je pod predsedstvom Marka Gjuričiča, predsednika državnega sveta, delovala na tem več mesecev, je v glavnem izvršila svoj posel. Četudi besedilo definitivno še ni določeno, je v glavnem gotovo. Sedaj se izdeluje motivacija in se bo v par dneh ves elaborat izročil ministru za konstitucijo, ki je navedeno komisijo odredil. Misli se, da bo potem zakon mogel stopiti v veljavo 1. septembra. Glavne odredbe tega zakonskega načrta so: Vsi civilni državni uslužbenici, razen ministrov se delijo: 1. na uradnike, 2. na poduradnike, 3. na slugo. Uradniki se delijo po plačah v enajst razredov: I. razred ima 24.000 dinarjev letne plače in 4800 dinarjev redne stanarine; II. razred 22.000 in 4200; III. razred 20.000 in 3600; IV. razred višja stopnja 18.000, nižja 16.000 dinarjev letne plače obe stopnji pa 3000 dinarjev redne stanarine. V. razred višja stopnja 14.000, nižja 12.000, obe stopnji 2700 dinarjev stanarine; VI. razred višja

stopnja 11.000, srednja 10.000 nižja 9000, stanarina 2400; VII. razred višja 8.400, srednja 7.800, nižja 7200, stanarina 2100; VIII. razred višja 6.500, srednja 6.000, nižja 5.500, stanarina 1800; IX. razred višja 5.100, srednja 4.700, nižja 4.300, stanarina 1500; X. razred višja 3.900, srednja 3.600, nižja 3.300, stanarina 1200; XI. razred višja 3.000, srednja 2.700, nižja 2.400, stanarina 960. — Za poduradnike so predvidene plače in stanarina: 9. stopnja 3600 dinarjev, 8. stopnja 3400, 7. stopnja 3200, 6. stopnja 3000, 5. stopnja 2800, 4. stopnja 2600, 3. stopnja 2400, 2. stopnja 2200, 1. stopnja 2000 dinarjev; redna stanarina za vse stopnje znaša 800 dinarjev na leto. Poduradniki, posebno strokovnih kategorij, morejo dobiti te plače povišane za 50 odstotkov. Za slugo so predvidene te plače in stanarina: 9. stopnja 3000, 8. stopnja 2850, 7. stopnja 2700, 6. stopnja 2500, 5. stopnja 2400, 4. stopnja 2250, 3. stopnja 2100, 2. stopnja 1950, 1. stopnja 1800 dinarjev, stanarina pa znaša za vse stopnje po 700 dinarjev.

Sokolske slavnosti v Pragi.

LDU Praga, 27. juna. Od ranega jutra so korakali Sokoli iz vseh del celice skozi Prago. Vreme je bilo krasno. Sokolska Obeč Češkoslovenska je priredila izpred h grobu Tyrša in Fugnerja. Ob desetih dopoldne je bilo v Obecnem domu matineja umetnikov. Popoldne ob petnajstih se je pričela telovadba, največja telovadska priredba na svetu. Vsi prostori in tribune so bile gosto zasedene. Navzočih je bilo nad 100.000 ljudi in nad 100.000 ljudi ni dobilo nobenega prostora. Ob petnajstih je stopil predsednik Masaryk v ložo. Pozdravili so ga z radostnim navdušenjem. Telovadbo je otvoril strel iz topa. Najprvo je nastopilo 100.000 Sokolov in izvajalo proste vaje. Izvedba teh vaj je bila popolnoma ek-

saktna in je izvajala veliko navdušenje. Potem so nastopili francoski gimnasti polje marselleise. Občinstvo jih je pristrčno pozdravilo. Nato so izborni telovadile Sokolice. Za njimi so nastopili belgijski gimnasti in gimnastinje; vse je občinstvo pozdravilo navdušeno. Nato so se izvajale druge vaje; naposled so postavili kip svobode. Dež je dvakrat motil slavnost, sicer je bilo vreme lepo. Ob dvajsetih je priredilo praško mesto banket za 800 tujih gostov. Zvečer je bila regata na Vltavi in razsvetljava mesta. Jutri, na Vidov dan ob osmih zjutraj bodo imeli Jugosloveni v cerkvi Sv. Nikolaja spominsko svečanost za padle jugoslovenske bojevnike.

Revolucionarno gibanje v Italiji.

Dunaj, 28. juna. (Izvirno poročilo.) Iz Rima poročajo, da se je uprl v Ancon voljaštvo I. bersaglierskega p. ker se je razpisala vest, da jih odpeljejo v Valono. Uprniki so prišli 3 oficirje, jih zvezali in se nato zakopali za barikadami. Zvesto voljaštvo je otvorilo ogenj, pri čemer so bili 4 mrtvi in mnogo ranjenih. Istočasno so v mestu napadli anarhistični elementi oficirje. Kakor nadalje poročajo iz Rima, so se končno uporniki udali, nankar se je vzpostavil red.

Dunaj, 28. juna. (Izvirno poročilo.) Iz Milana se poroča, da so na progi med Ancono in Bologna obstreljavali anarhisti brezovnik. Izmed potnikov je bil eden mrtov in več ranjenih.

Dunaj, 28. juna. (Izvirno poročilo.) Iz Milana poročajo: Nemirov v Ancon, do katerih je prišlo veselo več povodov, se je udležilo tudi delavstvo neke tovarne, ki je začelo po mestu pleniti. Policija, ki je nastopila proti plonilec je imela v spopadu več mrtvih, ravnatoka ima tudi zondarmenja teške izgube. Od plenilcev je bilo 20 teško ranjenih in dva mrtva.

LDU Beograd, 27. juna. "Pravda" poroča iz Rima: Vsi dolgotrajni stavi v Milanu je došlo do

MADŽARSKA V TEŽKI DRŽAVNI KRIZI.

LDU Budimpešta, 28. juna. V sobotni seji narodne skupščine je naznanil ministrski predsednik Simeon-Semadam, da je vlada podala ostavko. Ministrski predsednik je utemeljil ta korak s tem, da je sprejel svojo demisijsko samo do volitev onostran Tise. Ves kabinet se je odrekel svojim mestom dotlej, dokler ne bo rešena državna kriza.

LDU Beograd, 27. juna. Iz Budimpešte se brzojavlja, da je dosedanja madžarska vlada ponudila ostavko in da je parlament odgoden na negotov čas. Med prebivalstvom je velika razburjenost. Največ upanja, da sestavi novi kabinet, ima Bethlen, ki ima nastopni program: Garancije pravnega reda, ureditev financ, posebno ureditev vprašanja židov, katerih položaj je bil vsled belega terorja dosedaj jako ogrožen. Zadnja točka programa je izboljšanje vojnega in političnega položaja. Dosedanja ministrski predsednik se pogaja s strankami. Smatrajo, da bo kriza trajala deset dni. Krožijo glasovi, da se bo ustanovila vojaška časniška diktatura in da se bo njej izročila oblast, ker se je pokazala njihova sposobnost v obrambi državnih interesov v inozemstvu.

LDU Budimpešta, 27. juna. Državni upravitelj je danes v zvezi z vladno krizo sprejel predsednika narodne skupščine Štefana Rakovsz-

kega in poslanca grofa Alberta Apponyija. Jutri sprejme državni upravitelj poslanca Hencza (krščanski nacionalist). Tudi poslanec Gaal (stranka malih poljedelcev) je povabljen k razgovoru.

TURŠKI ODGOVOR NA MIROVNO POGODBO.

LDU Pariz, 28. juna. Kakor javljajo listi, je Turčija v odgovoru na mirovno pogodbo izjavila, da dopusti kontrolo nad Dardanelami, zahteva pa, da je zastopana v kontrolni komisiji. Priznava neodvisnost Armenije in novoustanovljenih držav, stoji pa na stališču, da mora Turčija dobiti za izgubljena ozemlja odškodnino. Vendar se Turčija noče odreči Smirni in Traciji.

MEDNARODNA STROKOVNA ZVEZA IN BOJKOT PROTI MADŽARSKU.

LDU Dunaj, 28. juna. Kakor javlja "Sonn-und Montagszeitung", se je vršilo včeraj posvetovanje zveze delavskih strokovnih organizacij, ki se ga je udeležil tudi tajnik mednarodne zveze delavskih strokovnih organizacij Fimsen, ki je dospel z Amsterdama. Razpravljali so o zahtevah, ki naj jih izpolni madžarska vlada, če hoče, da se bojkot ukine. Glavna točka teh zahtev je, da mora madžarska vlada izvesti na svo-

bodo vse organizirano delavstvo, ki je dala zapretili. Vlada mora skrbeti tudi za to, da se zagotovi socialističnemu gibanju normalen in nevtralan razvoj.

NOVI PREDSEDNIK ITALIJANSKE ZBORNICE.

LDU Rim, 28. juna. Mesto Orlanda, ki se je odreklo predsedstvu zbornice, je bil izvoljen za predsednika zbornice De Nicola z 236 glasovi proti 118, ki so odpadli na Lazarija.

KRASINOVA POGAJANJA V LONDONU.

LDU Pariz, 27. juna. Iz Londona se poroča: Na konferenci, ki se je včeraj v najvišjem gospodarskem svetu vršila s Krasinom, je Krasin nastopal trdno mnenje v edini točki, da se ne more v Rusiji trgovati z nobeno privatno osebo, marveč samo s sovjetsko vlado.

ZIVILSKI NEMIRI V NEMČIJI.

LDU Bremenhafen, 26. juna. V ranih jutranjih urah so nastali na trgih spodnje-vezerskih mest, v Bremenhavnu. Geestemünde in Lehe nemiri zaradi živila. Množica se je polastila prodajalnic in prodajala živila za 100 do 200 odstotkov pod vrednostjo. Žene iz delavskega in srednjega stanu so navale na glavnih cestah v prodajalnice za živila. Razburjenost se je še povečala, ko so se pridružili manj vredni elementi; velike zaloge blaga so bile skrajno ogrožene. Nemiri so trajali še opoldne.

LDU Duisburg, 25. juna. Na tujakšnem trgu za zelenjavo in sadje je velika množica prisilila znižanje cen za zelenjavo in sadje.

ZADNJA BORZNA POROČILA.

Curli, 28. juna. (Izvirno poročilo.) Berlin 14,85, New York 548, London 21,78, Pariz 45,40, Milan 33,60, Praga 13,10, Zagreb 7,65, Budimpešta 3,50, Dunaj 3,90, avstrijske žigosane krone 4.

Dunaj, 28. juna. (Izvirno poročilo.) Zagreb 209—229, Budimpešta 96—108, Praga 366—387, Varšava 105—121, češkoslovaške krone 366—386, novi dinarji 850—900.

Grško-turška vojna.

Iz Carigrada prihajajo vesti, da so grške čete, ki so napadle turške nacionaliste, odnesle nad Turki zmago. Ta nenadna intervencija grškega orožja je iznenadila i Orke i Turke, ne pa Venizelosa, ki je napad grških čet na Turke v sporazumu z zavezniški pripravljali že dolga časa. Dejstvo, da so zavezniški sploh pristali na to, da se Grška aktivno udeleži reševanja vzhodnega vprašanja, sve-dочи samo, v kako težkem položaju se nahaja antanta, ki ima proti sebi močno turško opozicijo, katere pridobiva med muslimanskim prebivalstvom od dne do dne več pristašev. Ta težki položaj antante konstatira tudi "Temps", ki piše sicer zelo optimistično. Povodom najnovejših dogodkov piše imenovani list:

"Od vseh vprašanj, katere danes razpravljajo zavezniški, je najvažnejši problem vprašanje vzhoda, ki zadaja Lloyd Georgu največ skrbi, kako naj ga reši. Da spoznamo njegovo važnost, je dovolj, da prečitamo katerokoli številko angleških časopisov. V Carigradu, Egiptu, Palestini in Mezopotamiji vzdržuje Anglija nad 150.000 vojakov, ki po večini niso Evropejci. Ta armada jo stane na leto 4 milijone lir šterlingov, kar odgovarja 2 milijardam frankov.

Treba je torej pospešiti mir na vzhodu. Do danes se v ta namen predlagajo sledeča sredstva: revizija turške mirovne pogodbe; ustanovitev mednarodne organizacije in oborožena intervencija Grške.

Vsako poedino sredstvo — turško, mednarodno in grško — ima med diplomati antante svoje pristaše. Zaenkrat se zdi, da je zmagaš nazor, da je najboljši, če se poskuša vzhodno vprašanje rešiti z grškim orožjem. Ta intervencija je poverjena generalu Paraskevopolosu, ki je izdelal bojni načrt, o katerem upa, da ga bo izvršil brez pomoči ostalih zaveznikov. Proti Paraskevopolosu se borijo čete turških nacionalistov. Grški general upa, da bo upor turških nacionalistov kmalu zlomil.

Vojna se je torej začela. Turški nacionalisti se borijo obupno, toda se vendar morajo umikati pred dobro organiziranimi grškimi četami. Seveda se Grška bori predvsem za se, in se nada, da ji zmaga nad turškimi nacionalisti prinese priznanje novih pravic, posebno razširjenje ozemlja v škodo sedanje turške države.

Iz praškega pisma.

Razstava.

V "umetniško-obrtnem muzeju" je priredila Č. O. S. razstavo pod naslovom: "Sokolstvo v vpadljajoci umetnosti". Razstava vsebuje upodabljačo retrospektivo, moderna dela in tekmovalne predloge slikarstva, kiparstva, arhitekture, grafike in umetnostne obrti. Razobešene so tu najrazličnejše slike Fugnerja in Tyrša, kojim je posvečen cel oddelek v razstavi. Tu so vsi plakati, izdani ob priliki sokolskih zletov, reprodukcije zletovih scen. Razglednice izdane ob najrazličnejših prilikah, kipi, znaki, tiskovine o Sokolstvu, prapori, kroji. Posebna zanimivost so V. Boetingerove zletove karikature sokolskih delavcev. Razstavljeno so tudi načrti telovadnic in fotografije ter reprodukcije sokolskih del M. Alše, St. Sucharde in drugih.

Prav lepa razstavica, ki kaže, kako je uplivala sokolska ideja tudi umetniške težnje.

Prehrana sokolskih gostov.

Sokolski organizaciji so od vseh strani odsvetovali, da bi priredila letos zlet v Prago. Aprovizacijske razmere v Pragi niso najugodnejše, zato je bila bojazen utemeljena, da zlet ne bo imel takega normalnega uspeha, kot bi ga imel v rednih razmerah.

Toda češki Sokol se ni dal ustrašiti. Odločil se je, da bo za svojo aprovizacijo sam skrbel. Morda ne bo nezanimivo, če vam sporočim danes rezultate te za Sokola precej nenavadne akcije.

Sokolstvo je zbralo med seboj 54 tisoč kg pšenične moke, 1640 kg ječmenove, 2190 kg ržene, 240 kg zdroba, 10.200 jajec, 560 kg masti, 1000 kg sladkorja, 280 q govejega in 340 q prašičjega mesa.

S pomočjo ameriških bratov je Sokol pridobil 1130 q pšenične moke, 160 q fižola, 144.000 kosov mesnih konzerv, 23.600 škatelj kondenziranega mleka, 22.000 kg masti, 22.000 kg slanice.

Vso to množino ameriških živil je dal Sokol na razpolago aprovizaciji Prage, da bo imelo praško prebivalstvo v sokolskih dneh za polbišsek.

Ta akcija se mi zdi za češkega Sokola zelo značilna, ker kaže, kako zna svoje zmoglosti prilagoditi nalogam in nadlogam časa in kako hitro najde sredstva, da premagava nepremagljive težkoče.

Dr. P—u.

Jugoslavija.

Osnutek produktne borze v Beogradu.

LDU Beograd, 27. juna. Borzna uprava je določila, da se razen efektne borze osunje tudi produktna borza za trgovino z domačimi izdelki, posebno s hrano. Borzna uprava je določila svoja dva člana, da skupaj z trgovci strokovnjaki, izvoznikarji in bankirji odrede vse potrebno, da se borza čimprej otvori.

Seton Watson odpotuje v Bukarešto.

LDU Beograd, 27. juna. Dr. Seton Watson potuje jutri v Bukarešto. Koncem prihodnjega tedna se vrne zopet v Beograd.

Regentova darila Zagrebu.

Regent Aleksander je poklonil pred svojim odhodom iz Zagreba hrvatski akademski menzi 5000 dinarjev, jugoslovenskemu akademskemu podpornemu društvu 5000 dinarjev, sirotinjski ustanovi 5000 dinarjev, sirotinjski ustanovi 5000 dinarjev, sirotinjski ustanovi 5000 dinarjev, sirotinjski ustanovi 5000 dinarjev.

Volitve v podporno društvo na zagrebiški univerzi. Prošlo nedeljo so se vršile na

Nemški kabinet pred parlamentom.

Sestava novega nemškega parlamenta, ki je posledica zadnjih državnozbornih volitev v nemški republik, jasno kaže socialno ekonomsko orijentacijo, ki je začela bolj in bolj prevladovati v srednji Evropi.

Nemška narodna stranka je postala po zadnjih volitvah v nemškem parlamentu znaten činitelj. Na račun vseh nemških parlamentarnih frakcij od socialistov desničarjev do skrajne levice si je pridobila veliko število glasov in njim odgovarjajočo množino mandatov. Marsikomu se bo čudno zdelo, da je pri volitvah odnesla takšen uspeh stranka, ki je med volno spadala med "Durhalterje", ki so bili veliki pristaši oboroženega konflikta za skrajnosti. Ta uspeh pa je dosegla zategadelj, ker vodi sedaj predvsem gospodarsko politiko, kateri podreja formalno vse svoje politične koristi.

Njena strankarka politika — zunanja in notranja — je diktatura gospodarskih vprašanj. Na temelju tega programa je kandidirala in z njim je zmagała. Postala je stranka nemškega malopotrštva in meščanstva, ki je doslej sodelovala v vseh možgih malopremembnih strankah.

Po vojni se niso gospodarske razmere še nikjer poboljšale. Povsod je nastopila korupcija, draginja in demoralizacija. Tudi v Nemčiji se je zgodilo tako. Zato je sestavljena nova nemška vlada brez večinskih socialistov, ki so pri zadnjih volitvah doživeli poraz in so sedaj z vladnimi strankami sklenili premirje do jeseni. Na jesen, ko se bo lahko sodilo nemško narodno stranko po njenih dejanjih, se socialisti odločijo, ali stopijo zopet v vlado ali pa preidejo v opozicijo, ki bi vlado prisilila, da razpiše nove volitve.

Na prvi seji nemškega parlamenta je novi kancelar dr. Fehrenbach predstavil parlamentu svojo vlado, sestavljeno iz članov centruma, nemške narodne stranke, demokratske frakcije in strokovnjakov, ki stoje tem strankam blizu. Novi kabinet podpira 199 poslancev in neobvesno 105 socialističnih glasov — do jeseni. Nemski listi obširno pišejo o izgledih novega kabineta in izražajo nado, da se bo Fehrenbachovi vladi posrečilo vzdržati v državi mir in red.

zagreškem vseučilišču volitve v podporno društvo tamkajšnjih akademikov. Društveniki so izvolili v odbor 13 demokratov, 5 kerikalecv in 3 lgaše. Društveni predsednik je demokrat Krutović.

Odlikovanje dr. Polića in dr. Mažuranića. Prestolonaslednik je pred svojim odhodom iz Zagreba odlikoval predsednika jugoslovenske akademije znanosti z redom sv. Save II., rektorja zagreške univerze pa z istim redom III. razreda.

Regentova odlikovanja Sokolov. Ob sokolski slavnosti v Zagrebu je regent odlikoval z redom sv. Save V. razreda starost Dragotina Sulceja, vadiatelja in učitelja Ferdinandu Krizmančicu in Veljka Gajloca.

Sprejem jugoslovenskih Sokolov v Pragi. Ob prihodu jugoslovenskih Sokolov v Prago so vsi večji češki listi prinesli toplo pisane uvodnike s katerimi pozdravljajo Jugoslovane in podbujaajo njihovo neomalna zvestobo v dneh najtežjih preizkušenj obeli narodov pod avstroogrskim jarmom.

Razna poročila.

Potop parnika z vojnimi ujetniki na Nevi.

LDU Dunaj, 28. juna. Današnji "Mor-gen am Montag" prinosa vest, da se je na Nevi potopil parnik, ki je prevažal vojne ujetnike in na čigar krovu se je nahajalo 3000 avstrijskih, finskih in angleških vojnih ujetnikov, ki so se vračali v domovino. Uradno o tem ničesar ne poročajo. Ker se je to zgodilo že 6. t. m. in mislja avstrijskih vojnih ujetnikov, ki se nahaja v Moskvi, sedaj se ni ničesar javila, moramo biti na pram tej vesti zelo previdni. Vojni ujetnik, ki se je povrnil domov, pove, da se je res potopil nek parnik, na katerem pa da je bilo samo 1200 Avstrijcev in 200 državljansov drugih držav. Polsvetovanja so se že pričela.

Incident med Munjo in češkimi legionarji.

LDU Praga, 27. juna. Včeraj je hotel v Olomouci govoriti češki komunist Munja na zborovanju. V dvorano je vdrilo 300 čeških legionarjev in ga prestopilo. Vrgli so ga po stopnicah, ga zaprli v vojašnico, naposled pa ga ga odpeljali v bolnico v Sternberg.

LDU Dunaj, 27. juna. Listi poročajo iz Olomouci, češki legionarji so Munk, ki je

hotel govoriti na zborovanju, očitali, da je izdajalec, ki je razbil armado, ga do krvi pretepli in naposled vrgli po stopnicah. Kakor poroča "Arbeiter Zeitung", se je le težavo posrečilo, Munjo, ki je zadobil teške poškodbe, osvoboditi iz rok legionarjev in ga odpeljati v bolnico v Sternberg.

Nesreča na postaji v Češkem Brodu.

LDU Praga, 28. juna. Davi je trčila lokomotiva tovarnega vlaka št. 380, ki je prišla z Duma, v lokomotivo posebnega vlaka, ki je stal na postaji Češki Brod in v katerem so bili udeleženci Sokolska kongresa v Pragi. Pet oseb je mrtvih, 56 poškodovanih.

Namestnik ameriškega pomočnika ministra za zunanje zadeve.

LDU Beograd, 27. juna. Iz Washingtona se poroča, da bo za pomočnika ministru za zunanje stvari namesto g. Polka, ki je odstopil, imenovan g. Norman David, pomočnik ministra. O. David je bil v ameriški

delegaciji na mirovni konferenci v Parizu. Prihodnji sestanek sveta zvezo narodov se bo vršil v drugi polovici meseca julija v San Remu.

Dnevne vesti.

— Razglednice s slikami regetovega sprejema je založilo Društvo jugoslovanskih novinarjev. Cila serija (8 različnih razglednic) stane 16 kron. Razglednice se naročajo pri Društvu jugoslovanskih novinarjev v Ljubljani. Trgovci in razprodajalci razglednic dobe znaten popust. Ker je povpraševanje po teh res lepo izpadli razglednic veliko, število naklade pa omejeno, naj se vsakdo požuri in takoj naroči razglednice, ki bodo lep spomin na regentov obisk v Sloveniji.

— Posebne plebiscitne znamke se bodo izdale na dan glasovanja za cono B. Te znamke bodo imele veliko vrednost in vsi, ki znamke nabirajo, se že sedaj zanimajo za nje.

— Vojaško službovanje letnika 1899. Vojni minister bo pozval v vojaško službo vse mlade rekrute letnika 1899, ki so bili pri zadnjih naborih proglašeni za sposobne. Začelo se je že razdeljevanje v posamezne enote.

— Slovenska čiljska zadruga v Pragi je na prvem običnem zboru izvolila za upravnico dobo 1920-21 ta odbor: Predsednik Petrovič Srečko, c. ing., podpredsednik Vrhovec Stanimir, m. n. c., prvi tajnik Hübl Viljem, st. ing., drugi tajnik Abec Mato, c. ing., tretji tajnik Pestotnik Franc, m. n. c., blagajnik Majce Alojz, st. ing., gospodar Rozina Igor, st. jur. Odbornikova namestnika: Dolničar Franjo, st. ing., Tkalec Rado, m. n. o. Revizorji: dr. Kogoj Franjo, Ogorcevic Martin, m. n. gđ. Kenk Tekla, m. n. o.

— Tovariši — profesorji — pozor na prihodnjo številko »Našega Glasnika«, ki pojasni važno stahovsko vprašanje!

— Redek slučaj. V Kotlihu na Koroškem je povila pred kratkim Marija Ravljak, žena fužinskega delavca, trojčke, in sicer dva dečka in eno deklico. Otroci vsi živijo.

Ljubljana.

— Vidov dan. Včeraj dopoldne se je vršila v stolni cerkvi slovesna vidovdanska služba božja, katere so se udeležili vsi člani vlade, kolikor niso zaposleni okoli regenta, nadalje zastopstva civilnih, avtonomnih in vojaških oblasti in drugih korporacij ter množično občinstvo.

— Včeraj je slavil svojo osemdesetletnico ravnatelj mestnega užitinskega zakupa g. Peter Grasselli. G. ravnatelj je bil prvi slovenski župan v Ljubljani, ko so leta 1882. Slovenci po hudi borbi iztrgali belo Ljubljano iz nemških rok. G. Grasselli si je pridobil za narodno stvar neveljavni zaslug. Bil je nekaj časa tudi glavni urednik »Slovenskega Naroda«.

— Regentov dar mestnim ubogim. Za mestne uboge je regent Aleksander o priliki svojega obiska v Ljubljani izročil županu dr. Tavčarju 50.000 K. Svota se razdeli med ljubljanske reveže.

— Cene drugod in pri nas. Poročali smo že, da so sarajevski trgovci, čim so padle tuje valute na beograjski borzi, znižali cene blagin, predvsem manufakturnih izdelkov. Sarajevski odbor za določanje cen je te dni sklenil, da se cene manufakturne blagin zopet znižajo, in sicer pri malih trgovcih za 20, pri velikih trgovcih pa za 35 odstotkov. Ali se bo ljubljanski odbor za določanje cen sploh kedaj spomnil, kaj je njegova dolžnost, ki ga opravičuje do obstoja?

— Prošnja. Namizni pritček, na katerem je stala pogača škofješke žentovanske skupine, naj pošlje oni, ki ga je shranil, odseku za narodne naše, deželni muzej Blewelsova cesta. Prosimo!

Maribor.

Centralna pisarna za olupšavo mesta se ob priliki sprejema regenta Aleksandra nahaja v gledaliških prostorih (telefon šte. 382). Občinstvo se opozarja, da dale gori imenovana pisarna vsa tozadevna pojasnila in navodila.

Celje.

Predavanje o Koroški se vrši v Celju v četrtek dne 1. julija ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma.

Kje pa je bil pred sladkor? V celjskih trgovinah je naenkrat dovolj sladkorja. Ni še dolgo, ko so ga prodajali po 90 kron, danes pa se dobi že po 76, celo po 68 kron. Treba je samo, da začnejo padati cene kakšnemu blagu, in takoj se odprejo skrite nakopičene zaloge.

Da ne bo nesporazumljenja. Pred kratkim smo prinesli poročilo, da se je pred tukajšnje poroto zagovarjal tudi Franc Pečovnik, kar pa je pomota, ker gre v tem slučaju za obsodbo bratov Cirila in Mirka Pečovnika, stanujočih v Zavodni pri Celju, a ne gori omenjenega Franca Pečovnika, ki s tatovi ni v nikakršni zvezi.

Mestna trgovska šola v Celju. Vpisovanje v dvoletno trgovsko šolo in pripravljalni letnik bo 5., 6. in 7. julija 1920. od 9. do 12. ure. V pripravljalni letnik morejo vstopiti učenci, ki so uspešno dovršili VI. razred (oddelek) osnovne (Ljudske) šole ali II. razred srednje šole ali pa I. razred triletne oziroma II. razred štiritletne meščanske šole ter so vsaj 14 let stari. Za pripravljalni razred ni sprejemnih izpitov. V prvi letnik se sprejmejo brez izpita dečki oziroma deklice, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pa pripravljalni letnik dvoletne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Poleg teh morejo biti sprejeti v I. letnik tudi oni, ki so dobili v IV. razredu srednje šole drugi red ali tisti, ki so dovršili III. razred srednje šole oziroma VIII. razred ljudske šole ali predzadnji

razred meščanske šole, ako so stari 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodoznanja, zemljepisa in fizike. Pri izkušnji velja za merilo učni smoter pripravljalnega letnika. V drugi letnik morejo vstopiti absolventi I. letnika dvoletne trgovske šole s pravico javnosti. K vpisovanju je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisati se je možno tudi pismenim potom. Vpisnina zna-

ša K 10.— In prispevek za učila K 20.—. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo zavoda.—
Slaboumaž — požigalec. 24. t. m. je zgorelo v celjski okolici vinogradiško poslopje, last celjske občine. Poslopje je zažgal slaboumni najemnik dr. Cesar Bobisut, katerega so prepeljali v ljubljansko norišnico.

Pokrajinske vesti.

Ruda. Dne 4. julija priredi izobraževalno društvo velik shod in veselico v Lipici. Začetek ob 3. uri popoldne. Na sporedu so trije važni govori, dve lepi igri in petje.

Ptuj. Okrožni zlet ptujskega sokolskega okrožja se vrši v nedeljo 4. julija v Središču ob Dravi.

Gornja Radgona. Poročajo nam: Naša meja tukaj je zelo slabo zastražena. Blizu se nova žetev in gotovo je bo tri četrtine iztrotapljene v Avstrijo. Tukajšnja policijska ekspozitura daje izkaznice vsakomur. Tako so jih dobili tudi tukajšnji Nemci za svoje sorodnike in prijatelje, ki stanujejo na Dunaju, Gradcu, v Celovcu i. t. d. Na naše Nemce se sploh premalo pazi. Obiski, ki jih imajo večših z ene strani demarkacijske črte, so zelo sumljivi. — Žalostno je dejstvo, da so tukajšnji Slovenci zelo nezavedni. Pred nekaj dnevi se je neki kapetan poročil z neko zagrizeno radgonsko Nemko. Neki višji oficir je proti nekemu vojaku zakričal, naj stoji pred njim »habacht«. Isti oficir je prišel tudi v neko tukajšnje jugoslovansko pisarno in prosil uradnika za neko uslugo v nemškem jeziku, naka je imenovan uradnik prav pošteno poučil, kako se govori v jugoslovanski pisarni. Dame nekaterih naših slovenskih uradnikov govore med seboj skoro vedno le nemški, akoravno so Slovenke. — Opomnil bi še, naj se tistih osem žrtev, ki so bile za časa stare Avstrije v Radgoni ustreljene radi velezdaje, prepelje v domovino. Ako bomo morali zapustiti Radgono, vendar ne gre, da bi pustili v avstrijski zemlji trupla jugoslovanskih mučnikov.

Križevci pri Ljutomeru. Pri nas se je ustanovil odsek Murskega Sokola. V odbor so bili izvoljeni: br. Mirko Peršič, predsednik; br. Franjo Cvetko, podpredsednik; br. Vekoslav Jureš, blagajnik; sestra Julija Siljanec, tajnica; br. Vekoslav Vrabl, odbornik; br. Rado Tručl in br. Vekoslav Muhič, preglednika računov.

St. III. Pred nekaj časa ste v »Jugoslaviji« priobčili članek, da sta brata Karl in Ivan Witzany izgnana v Avstrijo, ker sta nemška državljana. To pa ne odgovarja resnici. Železnica je sicer odpustila iz službe ta hujšaka, pa ona se še vedno tukaj šopirita in naprej čez našo vlado in njene odredbe zabavljata ter jako pridno sem in tja čez mejo smukata. Kakor je izjavila žena

Ivana Witzany-ja, nastopi njen 'mož v par dneh službo v Lipnici v Nemški Avstriji in ker ima on posestvo v St. Ilju, ostane dama tukaj, mož bo pa v Lipnici, še več izgovora za prehod meje.

Prekmurje. Izlet »Murskega Sokolskega okrožja« v Mursko Soboto je preložen na 11. julija 1920. Prosimo upoštevanja od strani drugih društev in vabino na veliko udeležbo. »Sokol« v Murski Soboti.

V Slovenski Bistrici je bil zopet imenovan za vodjo davčnega urada prejšnji ob prevratu odstavljeni nemškutarski upravitelj Pichler. Mož do prevrata ni nikdar prestopil praga kake slov. gostilne, ni bil na nobeni slov. prireditvi, ni čital slov. časopisov, bil član vseh tamkajšnjih nemških društev in seveda s svojima slov. tovarišima, zavednima narodnjakoma ni nikdar spregovoril slovenske besede, čeprav je rojen Priek. Njegova žena je bila v Slov. Bistrici najagilnejša sodelavka pri izlivačih nemških prireditvah, še med vojno se je dala voditi za odborico »Schulvereine«. In tudi Pichler sam je bil dan na dan v družbi privandranih hujšakov nadučitelja Schlestla in Watzeka. Kljub vsemu temu pa je bil ta renegat sedaj zopet postavljen za vodjo davčnega urada in to celo na priporočilo blvskega dež. poslanca Petra Novaka. Zato je Pichler postal naenkrat »vedno zmeren Slovenec«, in njegova žena je bila proti svoji volji voljena v odbor »Schulvereine«. Ker je tudi vodja sodnje še nemškutar, bo naš prvi narodni vladar v Slov. Bistrici pozdravljen od nemških uradov v nemškutarski reprezentanci. Slava Vam, »narodni voditelj«.

Drobiž.

*Ena najbolj vročih pokrajin na svetu je južnopazna Perzija. Tam imajo v juliju in avgustu vročino od 40 do 50 stopinj R. Prebivalci se ščitijo pred to neznosno vročino na vse mogoče načine. Ob opoldanskem urah, ki so najbolj vroče, ležijo vsi v kakor ubito, ker jim je vsled vročine onemogočeno vsako gibanje.

*Ni ga spravil v zadrego. Francoski kralj Ludovik XVIII. ni mogel videti, da je njegov minister Corbiera pri ministrskih sejah, katerim je predsedoval sam kralj,

vedno položil na mizo pred seboj svojo tabačnico in denarnico. Nekoč je kralj, ko je bil zelo nerazpoložen, dejal Corbieru: »Za kaj si neki vedno praznike žepa?« »Sire«, je odgovoril minister, mislim, da je vendar bolje, če se govori, da si ministri praznično žepa, kakor če bi se jim očitalo, da si jih polnijo.« Na ta odgovor je moral kralj obmolkneti.

*Zaslini denar po 99 vinarjev. Kakor mnoge druge občine, tako je tudi gornjeavstrijska občina Puchenu izdala zaslini denar, pa ne 10, 20 ali 50 vinarkega papirnatega drobiža, temveč 99 vinarke bankovce. Na drugi strani teh bankovcev je napisano sledeče: Ker je država prepovedala izdajo enokronskih in preko enokronskih zaslinih bankovcev, smo bili prisiljeni, izdati 99 vinarški papirnat denar. Vsakdo, ki dobi ta denar v roke, naj si v mislih prišteje še en vinar, pa bo imel krono.

SIRITE MED NAROD.

Koroška. — Spisa Carantanus. — Z barvnim zemljevidom Koroške. Cena 4 K.

Gospodstvo polje. Spisal dr. Bog. Vošnjak. Cena 2 K.

Naša Istra. Spisal Fr. Erjavec. Cena 1 K.

Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Stojimo tik pred odločitvijo, tik pred plebiscitom. Naša narodna dolžnost je, da se zavedamo svojih pravic, da spoznavamo svojo domovino ter da smo poučeni o naših najboljših perečih vprašanjih. Naročite te knjige in širite jih med ljudstvom!

Naročajo se pri »Zvezni knjigarni« v Ljubljani Marijin trg 8 in v vseh podružnicah »Jugoslavije« ter v vseh knjigarnah.

VIŠNJEVA REPATICA.

Levstikov humoristični in satirski roman, ki je vzbudil vsestransko zanimanje, ko je izhajal kot podlistek v »Jugoslaviji«, je ravnokar izšel v lepo opravljeni knjigi. — Cena broširanemu izvodu (2 zvezka, skupaj 506 strani) 40 K, okusno skupaj vezanemu 50 K. Naroča se pri »Zvezni knjigarni« v Ljubljani, Marijin trg šte. 8 in pri podružnicah »Jugoslavije« v Mariboru, Celju in Ptuj.

Zahtevajte »Jugoslavijo« v vseh gostilnah, kavarinah in brivnicah!!

Poziv k subskripciji

novih delnic Ljubljanske kreditne banke XI. emisije l. 1920/II.

Vsled sklepa običnega zbora delničarjev Ljubljanske kreditne banke z dne 8. maja t. l. v to pooblaščen, je sklenil upravni svet istega dne provesti zvišanje delniške glavnice

od SHS K 30.000.000.— na SHS K 50.000.000.—

z izdajo 50.000 novih delnic po SHS K 400.— nom. v skupnem znesku SHS K 20.000.000.—

in sicer:

1. subskripcija novih delnic se vrši od 25. junija do 25. julija 1920.
 - a) pri Ljubljanski kreditni banki in njenih podružnicah v Borovljah, Celju, Gorici, Mariboru, Sarajevu, Splitu, Trstu ter pri ekspozituri v Ptuj.
 - b) pri Hrvatski trgovski banki v Zagrebu in njeni podružnici v Osijeku.
 - c) pri Žitnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah v Čehoslovaški in
 - d) pri podružnici Žitnostenske banke v Wien-u za Nemško Avstrijo.
2. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi 2 starih delnic po 1 novo delnico á SHS K 400.— nom., po SHS K 900.— tel. quel, plačljivih naenkrat pri subskripciji. Odlomki delnic se pri tem ne vpoštevajo. —
3. Nove delnice so deležne dobička od 1. julija 1920.
4. Pri subskripciji se morajo predložiti subskripcijskemu mestu v zgoraj navedenem roku plašč starih delnic v svrhu označbe, da je pravica do opcije izvršena, dočim imajo imetniki delnic zadnjih 2 emisij, katerih izdaja vsled tehničnih zaprek ni bila do sedaj mogoča, pravico do opcije v določenem subskripcijskem roku na podlagi tozadevnih pismenih prigralsnic ali začasnih potrdil o vplačanih delnicah.
5. Od ažijskega kurznege dobička nove emisije se dodeli po odbitku stroškov in doklad te emisije, SHS K 1.000.000.— pokojajnskemu zakladu bančnega osobja, SHS K 1.000.000.— rezervnemu zakladu za bančne zadolžnice, ostanek pa pripade ažijskemu rezervnemu zakladu banke.
6. Nove delnice se izroče subskribentom po 1. februarju 1921, proti izročitvi začasnih potrdil, oziroma obračunov o subskribiranih delnicah.

Uspeh emisije je zajamčen po posebnem sindikatu.

Ljubljana, meseca junija 1920.

Ljubljanska kreditna banka.

Proda se:

Fotografski aparat „Ideal“ 9x12 z vsemi potrebnimi in 60 ploščami se prodaja. Naslov v upravi. 1043

Partija raznih česk in remljev pripravljen za kakšno mizarja ter zajeti hlev s 6 oddelki iz mecesnovega lesa se poceni prodaja. Ogleda se Tržaška cesta št. 13. 1042

Schaffhausen ure od K 7000 do 10.000. Lepe zlate z dvojnimi pokrovom od K 4000 naprej. Briljantni velika izbira. F. Čuden, Prešernova ul. 1.

Razno:

Nemehlovanu sobo išče žena brez otrok. Poleg plačila najemnine pomaže tri ure na dan gospodinjiti. Naslov v upravi št. 1036

Iščem mehlovanu sobo za dve osebi, plačam vsako ceno; posredovalce dobi nagrado. — Ponudbe na upravo lista pod „Plača postranska reč“.

Mizarstvo Matija Perko v Spodnji Šiški, Celovška cesta 121 se priporoča v blagohotno upoštevanje. 162

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani: v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8, v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Cigaretni papir.

Patent 100 kosov v kartonu

Abadie	K 200
Samum	195
Ottoman	200
Altesse	170
Golub	170

Cigaretni papir

Abadie v knjižicah 100 kosov v kartonu	K 185
Altesse 1. vrsta	K 130

Stručnice:

Mira	K 40
Pečatni vosek	60

Razpošilja na debelo

Granus-papirnica, Mestni trg 11, Ljubljana.

Kupujem in prodajam

vse vrste starine (antikvitete) kakor: narodne noše, umetnine, preproge, stariška stekla in porcelan itd., kakor tudi umetno, nerabno zobovje. Koncesijoniran posredovalec pri prodaji in nakupu posestev in nepremičnin. Albert Dergane, brivec in starinar, Ljubljana, Frančiškanska ul. 10. 86

Franjo Paar, Varaždin,

Erzjav Paar Varaždin

Ustanovljeno god. 1912

Prva hrvatska trgovina panjev in čebelarstvih izdelkov.

Lastni izdelki umetnega satja.

Najboljši zaslužek

je ako si nabavite blago po nizki ceni.

Cigaretni papir:

Altesse v knjižicah 100 kom.	K 155
Tabu	K 155
Golub Patent	K 160
Abadie	K 110

Cigaretnih stručnic:

Renomé	1 mil K 23
Derbi	1 K 38
Sonetta (Altesse izdelek)	1 K 50
Jacobi	1 K 54

In drugo blago razpošilja vsako množino na debelo

Erker i Certalič,

Ljubljana, Realjeva cesta 20.

Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo najboljši uspeh, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Tkanine - perilo - modno blago

Velike zaloge! **Tvrdba** Najnovejši vzorci! **Raimondo Malusa & Co., Trst,** via San Lazzaro št. 10. 751

Spretnega, zanesljivega, pridnega akviziterja Trstje

sprejmemo. — Ponudbe pod „Akviziter“, na poštini predal št. 74 v Ljubljani.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Naročila sprejema tudi upravništvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

STONE MALGAJ

Stavbeni in pohištveni pleskar in ličar.

Lubiana, Kolodvorska ul. 6.

Priporoča najfinejšo in najtrpežnejšo predvojne barve za portale vrtno ograje, kakor tudi predvojne lake za gostilniške stole itd.

Postrežba točna. Cene solidne.

Pozor! Povel in pevska društva! Pozor!

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja (11x15 cm)

- Štev. 1. Davorin Jenko: Sto čutiš, Srbije tužni?
2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka.
3. Anton Hajdrih: Slabo sveča je brlela.
4. Anton Hajdrih: Pod oknom.
5. Anton Hajdrih: V sladkih sanjah.
6. Anton Hajdrih: Jadransko morje.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Številka 6 stane 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg št. 8.

L'Éau de Cologne Kolinska voda

No 250

de la Maison

Tvrde

„DRIAY - PARIS“

Vaut plus que l'or! Bolj zahtevano kot zlato!

Prodaja na debelo:

Parfumerie des „Fleurs de France“. — (Parfumerija „cvetja Francije“.)

21 — PRED SKOFIJO — LJUBLJANA.

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

Muholovnike

(trakovne) in sveče ima v zalogi Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova c. 18.

Dobro izvečbano

strojepisko

se sprejme takoj.

Pismene porudbe na poštini predal 74.

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večjih naročilih znaten popust, Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

Priporoča se slavnemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih dokolenic (gamaš) Ljubljana Zg. Šiška št. 42.

Vsakovrstne slamnike, različne torbice, predpražnike, slamnate šolne in druge pletarske izdelke priporoča po primerni ceni g. trgovcem

Franjo Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani. 358

Zaloga pohištva in tapetniška delavnica

Brata Sever,

Ljubljana, Gosposvetska cesta (Kolizej) priporoča vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

!! Vabimo na ogled! !!

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu, pešanja moči je starl vinski konjak pravo življenje vzbujajoče sredstvo. — Dve literski steklenici pošlje z zabojem vred kot zaporno blago franko za v naprej poslanih 180-40 K ter za porto in pakovanje (odbišvi povzetje) 16-40 K, skupaj za 196-80 K **BENES HERTL**, veleposelnik, grad Golič pri Konjcah, Štajersko.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ul. 1. :: Podružnica v Murski Soboti.

Telefon 54.

Sprejema

hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po 4 %.

Hranilne vloge

na knjižice 2,975.355-54 K, na tekoči račun 8,856.847-04 K.

Daje

posojila na vknjižbo, poročstva in trgovske kredite.

Financira

trgovska in industrijska podjetja.

Denarni promet nad 65 milijonov K

RADIO Termalno kopališče TOPLICE PRI NOVEM MESTU.

Otvoritev sezone 1. majnika.

Zahtevajte prospekte!

Zahtevajte prospekte!

Bencin 725/748

v železnih sodih po 400 kg po ceni 39 kron kg loko Ljubljana prispe v približno **14 dneh.**

Naročila prevzame:

„PROMET“ tehn. industr. podjetje, d. z. o. z. LJUBLJANA, Gradišče št. 9. 636

Tovarna Jos. Reich Barva vsakovrstno - - blago. Kemično čisti obleke.

Ljubljana Poljanski nasip št. 4. Podružnica: Selenburgova ulica 3. **Pere** domače perilo (pošlje ponje na dom).

Podružnica v Mariboru **Svetlolika** vratnike, zapeljnice in srajce. Gosposka ulica št. 38.

PODRUŽNICE

Maribor Novomesto Kočevje Gosposka ul. 38. Glavni trg št. 39.

Slavnemu občinstvu se priporoča **KAVARNA CENTRAL** poleg Zmajevskega (jubilejnega) mostu. Lastnik Stevo Miholič.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji in v inozemstvu.